

شیوه‌نامه حمایت از هسته‌های مسئله‌محور پژوهشی - فناوریانه (طرح شهید احمدی روشن)

مقدمه

در راستای اجرایی‌سازی اقدام ۲-۲-۲ سند راهبردی کشور در امور نخبگان (مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۹۱) در خصوص «ساماندهی و توسعه هسته‌های فعال دانشجویی، رصد دائمی و پشتیبانی هدفمند و مرحله‌ای از آن‌ها با هدف تبدیل این هسته‌ها به گروه‌های نخبه»، بر اساس تبصره ماده‌های ۳ و ۴ «آیین‌نامه شناسایی، رشد و تعالی صاحبان استعدادها برتر و نخبگان در مسیر نخبگی» (مصوب هیئت‌امانی بنیاد ملی نخبگان در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۰)، و به منظور آشناسازی اجتماع نخبگانی با نیازها و مسائل کشور و ترغیب آنان به کار گروهی پیرامون مسئله‌های ملی، منطقه‌ای و راهبردی، با محوریت استادان برجسته دانشگاهی، صنعتی، هنری و ... بنیاد ملی نخبگان با تصویب این شیوه‌نامه که به پاس زحمات شهید مصطفی احمدی روشن در فضای علم و فناوری کشور، با عنوان «طرح شهید احمدی روشن» نام‌گذاری شده است، از تشکیل هسته‌های مسئله‌محور پشتیبانی می‌کند.

ماده ۱: تعاریف

در این شیوه‌نامه، عنوان‌های اختصاری زیر، جایگزین عبارت‌های کامل آن‌ها می‌شود:

الف. «بنیاد ملی»: «بنیاد ملی نخبگان»؛

ب. «بنیاد استانی»: «هر یک از بنیادهای نخبگان استان‌های کشور»؛

ج. «معاونت آینده‌سازان»: «معاونت مستعدان و آینده‌سازان بنیاد ملی» و «معاون آینده‌سازان» به جای «معاون مستعدان و آینده‌سازان بنیاد ملی»؛

د. «طرح»: «طرح حمایت از هسته‌های مسئله‌محور پژوهشی - فناوریانه»؛

ه. «شورای راهبری»: «شورای راهبری طرح که ترکیب و شرح وظایف آن مطابق مفاد ماده ۳ شیوه‌نامه تعریف شده است»؛

و. «پیشنهاد»: «متنی که مسیر رسیدن به حل مسئله و الزامات آن را به دقت تشریح می‌کند»؛

ز. «پروژه»: «هر یک از پیشنهادهایی که پس از تأیید شورای راهبری، وارد مرحله اجرا می‌شوند»؛

ح. «مشارکت‌کننده مالی»: «هر یک از اشخاص حقیقی یا حقوقی که در تأمین هزینه‌های طرح مشارکت می‌کنند و می‌توانند موضوع پروژه (مسئله) هسته‌های طرح را به بنیاد ملی پیشنهاد دهند»؛

ط. «کارگزار»: «هر یک از اشخاص حقیقی یا حقوقی که مطابق ماده ۵ این شیوه‌نامه برای کمک به اجرای طرح، با بنیاد ملی همکاری دارند»؛

ی. «داور»: «هر یک از اشخاص حقیقی یا حقوقی که در بررسی علمی پیشنهاد یا پروژه با تأیید شورای راهبری، با بنیاد ملی همکاری می‌کنند»؛

ک. «نامزد راهبری»: «هر یک از اعضای هیئت علمی مؤسسات علمی داخل کشور یا متخصصان صاحب نظر که نسبت به ثبت پیشنهاد برای طرح اقدام می کنند»؛

ل. «راهبر»: «هر یک از اعضای هیئت علمی مؤسسات علمی داخل کشور یا متخصصان صاحب نظر که بعد از تأیید پیشنهاد، مسئولیت اجرای پروژه و راهبری هسته را بر عهده دارند»؛

م. «عضو هسته»: «دانشجو یا دانش آموخته تأیید شده (بر اساس مفاد بند ج ماده ۸ شیوه نامه) برای همکاری در هر یک از پروژه های طرح»؛

ن. «هسته»: «گروه متشکل از اعضای هسته و راهبر برای اجرای پروژه مرتبط با هر پیشنهاد»؛

س. «مؤسسه علمی»: «هر یک از مراکز آموزش عالی، پژوهشی، فناوری و حوزوی کشور که مطابق ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، شورای عالی انقلاب فرهنگی یا شورای عالی حوزه های علمیه مشغول فعالیت هستند».

ماده ۲: اهداف

اهداف اجرای این طرح عبارت است از:

- ۱-۲. آموزش، توانمندسازی و مهارت افزایی دانشجویان، طلاب و دانش آموختگان پیرامون یک مسئله واقعی؛
- ۲-۲. هدایت دانشجویان، طلاب و دانش آموختگان برای حل مسئله های ملی، منطقه ای و راهبردی کشور؛
- ۳-۲. افزایش مهارت های اجتماعی و ایجاد حس خودباوری در دانشجویان و دانش آموختگان؛
- ۴-۲. ایجاد شبکه دانشجویان و دانش آموختگان دارای توانایی کار گروهی و حل مسئله؛
- ۵-۲. افزایش اعتماد دستگاه های اجرایی، مراکز علمی و بخش خصوصی به هسته ها.

ماده ۳: شورای راهبری

به منظور راهبری اجرای این شیوه نامه، «شورای راهبری» طرح با ترکیب و وظایف زیر تشکیل می شود:

۱-۳. ترکیب شورای راهبری

- الف. معاون آینده سازان، به عنوان رئیس شورای راهبری؛
- ب. یکی از مدیران معاونت آینده سازان یا صاحب نظران مرتبط با طرح (به انتخاب معاون آینده سازان)، به عنوان دبیر شورای راهبری؛
- ج. معاون توسعه و مدیریت منابع بنیاد ملی؛
- د. دو تن از صاحب نظران مرتبط با طرح.

تبصره ۱: افراد بند «د»، با پیشنهاد معاون آینده سازان و تأیید قائم مقام بنیاد ملی به عضویت شورای راهبری منصوب می شوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

تبصره ۲: در موارد ضروری و با تشخیص رئیس شورای راهبری، امکان بهره مندی از تخصص سایر افراد صاحب نظر برای شورای راهبری وجود دارد.

تبصره ۳: معاون آینده‌سازان بنیاد ملی، رئیس شورای راهبری و ناظر قراردادهای طرح می‌باشد و می‌تواند بخشی از وظایف خود را به رؤسای بنیادهای استانی واگذار نماید.

۲-۳. وظایف شورای راهبری

- الف. تبیین سیاست‌های بنیاد ملی در اجرای این طرح برای هر یک از اجزای اجرایی آن؛
 - ب. بررسی و تأیید درخواست نهادهایی که برای دستیابی به راه‌حل‌های علمی و فناورانه تمایل به تشکیل هسته دارند؛
 - ج. بررسی، تأیید و معرفی صورت مسائل مناسب برای ارائه پیشنهاد توسط نامزدان راهبری و تشکیل هسته؛
 - د. برگزاری جلسات داوری برای تأیید و انتخاب راهبران واجد شرایط و پیشنهاددهای نهایی؛
 - هـ. نظارت بر روند اجرای طرح؛
 - و. تدوین دستورعمل‌های اجرایی بر مبنای مفاد این شیوه‌نامه در صورت نیاز؛
 - ز. انتخاب مدیران اجرایی و ارزیابی و نظارت بر عملکرد آنان (موضوع ماده ۴ شیوه‌نامه)؛
 - ح. داوری و تصمیم‌گیری در خصوص حقوق مالکیت دارایی‌های فکری حاصل از هر یک از پروژه‌ها بر اساس مستندات فی‌مابین؛
 - ط. شناسایی و انتخاب کارگزاران واجد شرایط مطابق مفاد ماده ۵ این شیوه‌نامه؛
 - ی. تشخیص موارد خاص در اجرای طرح و تصمیم‌گیری درباره آن‌ها.
- تبصره ۴:** شورای راهبری می‌تواند بخشی از وظایف خود را به رؤسای بنیادهای استانی واگذار نماید.

ماده ۴: مدیران اجرایی و ارزیابی

رؤسای بنیادهای استانی، مدیران اجرایی و ارزیابی طرح هستند. در استان‌هایی که بیش از بیست هسته تشکیل می‌شود، به پیشنهاد رئیس بنیاد استان و تأیید شورای راهبری، افرادی به عنوان مدیر اجرایی و ارزیابی هسته‌های آن استان انتخاب می‌شود. اهم وظایف مدیران اجرایی و ارزیابی به شرح زیر است:

۴-۱. شناسایی و معرفی صورت مسائل به شورای راهبری با توجه به چالش‌ها و مزیت‌های استانی در تعامل با نهادهای مشارکت‌کننده؛

۴-۲. شناسایی و معرفی نامزدان راهبری به شورای راهبری؛

۴-۳. بررسی تطابق پیشنهاددهای دریافتی با اولویت‌ها و چالش‌های استان؛

۴-۴. پیگیری و اقدام در خصوص امور اجرایی هسته‌ها؛

۴-۵. شناسایی و دعوت از داوران متخصص و متعهد برای شرکت در جلسات و ارزیابی نتایج هسته‌ها و دعوت از نمایندگان مشارکت‌کننده مالی.

ماده ۵: کارگزاران

بنیاد ملی می‌تواند به منظور تسهیل امور اجرایی و همچنین کمک به تجاری‌سازی و بهره‌برداری مناسب از دستاوردهای طرح، از خدمات شخصیت‌های حقیقی و حقوقی واجد شرایط، در زمینه‌های مختلف استفاده کند. شرایط و زمینه‌های همکاری با کارگزاران به شرح زیر است:

۱-۵. شرایط

الف. حُسن سابقه و شهرت در فعالیت‌های مرتبط با زیست‌بوم علم، فناوری و اقتصاد کشور؛
ب. دارای نیروی انسانی متناسب با ویژگی‌ها و ابعاد طرح و ارتباطات مناسب با مشارکت‌کنندگان در طرح (دستگاه‌ها، شرکت‌ها و نهادهای خصوصی و دولتی).

۲-۵. زمینه‌های همکاری

الف. همکاری با شورای راهبری در زمینه شناسایی و معرفی نیازها و مسائل جامعه و صنعت و ارائه آنها در قالب مورد توافق؛
ب. رصد فعالیت‌های هسته‌ها و نظارت بر پیشرفت پروژه در طول اجرای دوره؛
ج. ارائه خدمات مربی‌گری تجاری‌سازی در مدت فعالیت هسته‌ها؛
د. همکاری در اطلاع‌رسانی طرح به دانشگاه‌ها، جامعه و صنعت و معرفی دانشجویان و دانش‌آموختگان و نامزدان راهبری به شورای راهبری؛
هـ. مشارکت در برگزاری نمایشگاه دستاوردها و مراسم مربوط به طرح؛
و. همکاری با بنیاد ملی و مشارکت‌کنندگان در زمینه شناسایی، معرفی و انعقاد قرارداد با تیم‌های توانمند حاصل از طرح و پیگیری برای تجاری‌سازی دستاوردهای هسته‌ها یا ایجاد شرکت جدید و مشترک با مشارکت‌کننده مالی، هسته و کارگزار؛
ز. تأمین بخشی از هزینه‌های نیروی انسانی و تجهیزاتی اجرای پروژه‌ها از طریق انعقاد قرارداد سه جانبه راهبر، بنیاد و مشارکت‌کننده مالی.

تبصره: کارگزاران در قالب انعقاد قرارداد، با بنیاد ملی همکاری خواهند داشت و بر اساس مفاد قرارداد، می‌توانند در یک یا چند زمینه با بنیاد ملی همکاری داشته باشند.

ماده ۶: شرایط و وظایف هر یک از راهبران

۱-۶. شرایط راهبر

الف. حُسن سابقه در انجام پروژه‌های علمی - صنعتی؛
ب. تجربه کافی در حوزه تربیت، توانمندسازی و مهارت‌افزایی دانشجویان و دانش‌آموختگان؛
ج. دارای سوابق موفق در مدیریت فعالیت‌های تیمی و گروهی؛
د. متعهد و علاقه‌مند به شرکت در طرح.

۲-۶. وظایف راهبر

- الف. ارائه پیشنهاد، ناظر به مسائل منتخب بنیاد ملی؛
- ب. بررسی سوابق علمی متقاضیان، برگزاری مصاحبه، انتخاب و معرفی اعضای موردنظر؛
- ج. تعیین زمان و مکان جلسه‌های منظم خود با اعضای هسته، حداکثر پس از یک هفته از اعلام نتیجه نهایی تشکیل هسته؛
- د. تنظیم نقشه راه و زمان‌بندی اجرای پروژه با همکاری اعضای هسته در ماه نخست اجرای پروژه و اعلام به مدیر اجرایی و ارزیابی؛
- هـ. بررسی فعالیت‌های اعضای هسته و تنظیم برنامه پیش‌رو در جلسات هفتگی؛
- و. شرکت در جلسات ارزیابی دوره‌ای در طول اجرای طرح و جلسه نهایی؛
- ز. ارائه گزارش مکتوب در بازه‌های سه‌ماهه، مشتمل بر میزان پیشرفت فعالیت‌های هسته و برنامه پیش‌رو به مشارکت‌کننده مالی و مدیر اجرایی و ارزیابی؛
- ح. مشخص کردن کمیّت و کیفیت فعالیت هر یک از اعضای هسته به صورت ماهانه با اعلام ضریب عملکرد ایشان در سامانه ذی‌ربط؛
- ط. هدایت، توانمندسازی و مهارت‌افزایی اعضای هسته برای فعالیت در حوزه تخصصی و پرورش ایشان؛
- ی. رسیدن به نتایج مورد انتظار بر اساس پیشنهاد تأیید شده در چارچوب برنامه زمانبندی پروژه؛
- ک. ایجاد هم‌افزایی و همگرایی میان اعضای هسته؛
- ل. تشویق اعضای هسته به شرکت در کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی و ارجاع به مشاوران؛
- م. ارتباط مفید و مؤثر با مشارکت‌کنندگان؛
- ن. تلاش برای ادامه پروژه در قالب‌های مناسب.

ماده ۷: پیشنهادها

- ۱-۷. در تدوین پیشنهادها، لازم است نکات زیر در نظر گرفته شود:
- الف. در افزایش توانمندی‌های اعضای هسته مؤثر باشد؛
- ب. دانش‌محور بوده، پیرامون مسئله‌ای واقعی طرح شده باشد و از شفافیت کافی برای اعضای هسته برخوردار باشد؛
- ج. هر عضو هسته حداقل به طور متوسط ۱۵ تا ۲۵ ساعت در هفته تعهد کاری داشته باشد؛
- د. قابلیت پیگیری و ثمردهی طی ۹ ماه را داشته باشد؛
- هـ. تخمین شفاف از نیروی انسانی، امکانات، تجهیزات و خدمات آزمایشگاهی و سایر ملزومات اجرا داشته باشد؛
- و. خروجی آن ملموس و قابل اتکا باشد.

۲-۷. انواع پیشنهادها به شرح زیر است:

- الف. **اولویت‌محور:** پیشنهادهایی که توسط نامزد راهبری در مورد یکی از مسائل اعلامی از سوی بنیاد ملی یا یکی از مسائلی که اولویت‌محور بودن آن توسط شورای راهبری تأیید شده است، تدوین می‌شود.

این دسته از پیشنهادها در صورت احراز مفاد بند ۱-۷، پس از داوری تخصصی و تأیید شورای راهبری (بر اساس ظرفیت هسته‌های طرح)، در فهرست پیشنهادها قرار می‌گیرند.

ب. تقاضامحور: پیشنهادهایی که برای مسئله دارای مشارکت‌کننده مالی معرفی شده است.

این دسته از پیشنهادها در صورت احراز مفاد بند ۱-۷، پس از داوری تخصصی، تأیید شورای راهبری و همچنین موافقت مشارکت‌کننده مالی، منجر به انعقاد قرارداد میان بنیاد ملی، مشارکت‌کننده مالی، راهبر (و در صورت لزوم کارگزار) می‌شود.

تبصره ۱: پیشنهادهای دریافتی در یک کارگروه تخصصی حداقل توسط ۳ داور متخصص بررسی و ارزیابی می‌شوند سپس مدیر کارگروه تخصصی با همفکری بنیادهای استانی نظرات داوران را جمع‌بندی و در اختیار شورای راهبری قرار می‌دهد، شورای راهبری با توجه به امتیاز هر پیشنهاد و سهمیه‌های قابل اعطا به هر استان، پیشنهادهای نهایی را انتخاب می‌کند.

تبصره ۲: با توجه به ارسال و اطلاع‌رسانی عمومی پیشنهادها به متقاضیان برای انتخاب، ضروریست ضمن بودن اطلاعات مندرج در پیشنهاد، اطلاعات محرمانه از سوی راهبران منتشر نشود.

تبصره ۳: تمامی پیشنهادهای تأیید شده در اختیار دانشجویان و دانش‌آموختگان متقاضی قرار می‌گیرد تا پروژه مورد علاقه خود را انتخاب کنند؛ از این‌رو لازم است برای ارائه هرچه بهتر و شفاف‌تر هدف، از عناصر جذاب و انگیزه‌بخش مانند عکس، فیلم و... استفاده شود.

ماده ۸: هسته‌ها و برگزیدگان

الف. ترکیب هسته

هر هسته می‌تواند بر اساس ترکیب زیر تشکیل شود:

الف - ۱. دانشجویان (مطابق بند ج - ماده ۸ شیوه‌نامه)؛

الف - ۲. دانش‌آموختگان (مطابق بند ج - ماده ۲ شیوه‌نامه)؛

الف - ۳. افراد معرفی شده از سوی راهبر (مطابق بند ج - ماده ۳ شیوه‌نامه).

ب. شرایط هسته

ب - ۱. تعداد اعضای هسته (مشمول بر تمامی موارد مذکور در بند الف ماده ۸) حداقل ۴ و حداکثر ۶ نفر است.

ب - ۲. حداکثر یک نفر از اعضای هسته می‌تواند افراد معرفی شده از سوی راهبر (بند الف - ماده ۳) باشند.

ب - ۳. در همه هسته‌ها (اعم از اولویت‌محور و تقاضامحور)، حداقل یکی از اعضای هسته باید از دانشجویان مقطع «کارشناسی» یا «معادل کارشناسی» باشند.

ب - ۴. در هسته‌های اولویت‌محور، حداکثر دو عضو هسته می‌تواند از دانشجوی مقطع معادل دکتری تخصصی انتخاب شوند.

تبصره ۱: دانشجویان دکتری حرفه‌ای تا پایان نیم‌سال هشتم معادل مقطع «کارشناسی» و پس از آن معادل مقطع «کارشناسی ارشد» محسوب می‌شوند.

تبصره ۲: هر فرد (واجد شرایط یا معرفی شده راهبر) صرفاً می‌تواند در یک هسته همکاری داشته باشد.

تبصره ۳: چنانچه هنگام اجرای طرح، نیاز به جذب نیروی انسانی باشد یا برگزیده‌ای از حضور و فعالیت در هسته انصراف دهد، راهبر می‌تواند در صورت نیاز، فرد دیگری را با رعایت مفاد شیوه‌نامه و با تأیید شورای راهبری انتخاب کند.

ج. شرایط اعضای هسته

ج-۱. دانشجویان

احراز دست کم یکی از شرایط زیر برای دانشجویان الزامی است:

ج-۱-۱. برگزیدگی در شیوه‌نامه‌های «توسعه فعالیت‌های علمی و فرهنگی دانشجویان مستعد تحصیلی کشور (طرح شهید وزوایی)» در همان سال تحصیلی؛

ج-۱-۲. کسب رتبه اول تا سوم یکی از رویدادهای رقابتی مسئله‌محور، مطابق مقررات «طرح توسعه رویدادهای رقابتی مسئله‌محور (طرح شهید بابایی)» بنیاد ملی؛

ج-۱-۳. دارنده اختراع برگزیده مطابق مقررات «طرح شناسایی و پشتیبانی از اختراعات برگزیده (طرح شهید فخری‌زاده)» بنیاد ملی؛

ج-۱-۴. دارا بودن حداقل یکی از شرایط مندرج در جدول زیر (با تأیید شورای راهبری):

جدول ۱. شرایط دانشجویان در مقاطع مختلف تحصیلی

مقطع	حداقل معدل	رتبه دانشجو
کارشناسی (یا معادل کارشناسی)	۱۷	۱۰٪ برتر هم‌رشته و هم‌روندی با تأیید معاونت آموزشی دانشگاه
کارشناسی ارشد (یا معادل کارشناسی ارشد)	۱۷/۵	۵٪ برتر هم‌رشته و هم‌روندی با تأیید معاونت آموزشی دانشگاه
دکتری تخصصی	۱۸	—

تبصره ۴: صرفاً دانشجویانی امکان فعالیت در هسته را دارند که در سنوات مجاز تحصیلی (مطابق مقررات ذی‌ربط در دانشگاه) باشند.

ج-۲. دانش‌آموختگان

احراز دست کم یکی از شرایط زیر برای دانش‌آموختگان الزامی است:

ج-۲-۱. برگزیدگی در طرح «توسعه فعالیت‌های پژوهشی استادیاران جوان (طرح مرحوم دکتر کاظمی‌آشتیانی)»؛

ج-۲-۲. برگزیدگی در طرح «تسهیلات جذب در مؤسسه‌های علمی (طرح جهت)»؛

ج-۲-۳. برگزیدگی در طرح «تسهیلات دوره پسادکتری (طرح شهید دکتر چمران)»؛

ج-۲-۴. کسب رتبه اول تا سوم یکی از رویدادهای رقابتی مسئله‌محور در طرح «توسعه رویدادهای رقابتی مسئله‌محور (طرح شهید بابایی)»؛

ج ۲-۵. دارنده اختراع برگزیده مطابق مقررات «طرح شناسایی و پشتیبانی از اختراعاتی برگزیده (طرح شهید فخری زاده)».

تبصره ۵: دانش‌آموختگان برگزیده نباید همزمان با فعالیت در هسته، تعهد خدمت به شرکت، نهاد یا دستگاه اجرایی داشته باشند. برگزیدگان «طرح مرحوم دکتر کاظمی آشتیانی» و «طرح جهت» از این قاعده مستثنی هستند. برگزیدگان «طرح شهید چمران»، همزمان با دوره پسادکتری نمی‌توانند در طرح مشارکت داشته باشند.

ج-۳. معرفی شدگان راهبر

در هسته‌های تقاضامحور، راهبر هسته در صورت نیاز می‌تواند یک نفر از اعضای هسته را بر اساس ویژگی‌های برجسته هر یک از دانشجویان و دانش‌آموختگان مدنظر، از قبیل «خلاقیت، ابتکار و ایده‌پردازی»، «مهارت‌های رهبری»، «مهارت‌های کارآفرینی»، «استعداد تحصیلی» و موارد مشابه، بدون احراز شرایط بند ج-۱ و ج-۲ ماده ۸ و با تأیید شورای راهبری انتخاب کنند.

د. وظایف اعضای هسته

- شرح وظایف و خروجی‌های هر یک از اعضای هسته، از سوی راهبر تعیین می‌شود. تعهدات کلی اعضای هسته به شرح زیر است:
- د-۱. هر عضو هسته با توجه به نظر راهبر، حداقل به طور متوسط ۱۵ تا ۲۵ ساعت در هفته، متعهد به همکاری با هسته است.
 - د-۲. اعضای هسته، در جلسه‌های منظمی که برای اجرای پروژه تشکیل می‌شود، شرکت می‌کنند و ضمن ارائه گزارش عملکرد خود، دیدگاه‌های خود را با یکدیگر به اشتراک می‌گذارند.
 - د-۳. دانشجویان عضو هسته باید پیش از آغاز همکاری با هسته، نحوه حضور و همکاری خود را به اطلاع استاد راهنمای خود در دانشگاه محل تحصیل برسانند.
 - د-۴. در صورتی که پس از پذیرش نهایی پیشنهاد، عضو هسته بخواهد از هسته خارج شود، ضروری است موضوع را از یک ماه قبل به راهبر اطلاع دهد. در غیر این صورت، این عضو به مدت یک سال از حمایت‌های معاونت آینده‌سازان محروم می‌گردد.

ماده ۹: پشتیبانی

الف. پشتیبانی از هسته‌ها

هسته‌های تشکیل شده، مطابق جدول ۲ از تسهیلات بنیاد ملی برخوردار می‌شوند:

جدول ۲. پشتیبانی از انواع هسته‌ها

اولویت محور	تقاضا محور	نوع	حمایت
۴ تا ۶ نفر بر اساس پیشنهاد و ماده ۹-ب			نیروی انسانی
۱۰۰٪	۱۲۰٪		سقف میانگین ضرایب ماهانه اعضای هسته
حداکثر ۲ میلیارد ریال (در راستای پیشبرد پروژه و با تأیید شورای راهبری)	بر اساس توافق مشارکت کننده مالی و راهبر (پرداخت از سوی مشارکت کننده مالی)		سقف هزینه تجهیزات
۳۰۰ میلیون ریال			مواد مصرفی
۲۰۰ ساعت، هر ساعت ۳ میلیون ریال			سقف حق مشاوره راهبر
تا سقف ۱۰۰ میلیون ریال			اعتبار فعالیت‌های فوق برنامه
تا سقف ۱۰۰ میلیون ریال			اعتبار شرکت در دوره‌های توانمندسازی اعضای هسته
تا سقف ۴۰ میلیون ریال برای هر عضو هسته با تخفیف ۹۰ درصد			اعتبار خدمات شبکه آزمایشگاهی

تبصره ۱: چارچوب و مصادیق فعالیت‌های مرتبط برای بهره‌مندی از اعتبار فعالیت‌های فوق برنامه، از سوی بنیاد ملی به راهبران اعلام می‌شود.

ب. پشتیبانی از اعضای هسته

ب-۱. اعضای هسته، مطابق جدول زیر از تسهیلات بنیاد ملی برخوردار می‌شوند:

جدول ۳. میزان پرداخت ماهانه به اعضای هسته (با فرض ضریب ۱۰۰٪)

کارشناسی		کارشناسی ارشد		دکتری	
متاهل	مجرد	متاهل	مجرد	متاهل	مجرد
۵۰ میلیون ریال	۶۰ میلیون ریال	۷۰ میلیون ریال	۸۰ میلیون ریال	۹۰ میلیون ریال	۱۰۰ میلیون ریال

ب-۲. میزان پرداخت ماهانه به اعضای هسته‌های تقاضا محور، بر اساس نظر راهبر تا ۲۰ درصد قابل افزایش است.

ب-۳. میزان حق الزحمه دانش‌آموختگان برگزیده مطابق با آخرین مقطع تحصیلی وی تعیین می‌شود.

ب-۴. حق مشاوره راهبران، بر اساس مفاد قرارداد منعقد شده میان آنها و بنیاد ملی و بر اساس جدول ۲ پرداخت می‌شود.

تبصره ۲: پرداخت به راهبر هر سه ماه یکبار، پس از ارزیابی با تأیید مدیر ارزیابی و ناظر قرارداد و بر اساس میزان رضایت از عملکرد راهبر انجام می‌شود. در هسته‌های تقاضا محور، تأیید و موافقت مشارکت کننده مالی نیز از عملکرد راهبر الزامی است.

ب-۵. در هسته‌های تقاضامحور، هزینه‌های مصرفی، تجهیزات، خدماتی و موارد مشابه، توسط مشارکت‌کننده مالی و بر اساس قرارداد میان بنیاد ملی، مشارکت‌کننده مالی و راهبر تأمین می‌شود.

ب-۶. در راستای اجرای ماده ۱۳ قانون جهش تولید دانش بنیان و به منظور حمایت از فعالیت‌های تحقیق و توسعه بنگاه‌های اقتصادی امکان بهره‌مندی از اعتبار مالیاتی ناشی از هزینه‌های تحقیق و توسعه ثبت‌شده در چارچوب طرح‌های تقاضامحور بنیاد ملی نخبگان فراهم شده است بر این اساس شرکت‌ها و نهادهای مشمول می‌توانند بخشی از هزینه‌های تحقیق و توسعه خود را که در مسیر حل مسائل اولویت‌دار کشور و توسعه فناوری‌های راهبردی در طرح صرف شده است را در قالب اعتبار مالیاتی از مالیات عملکرد خود کسر نمایند.

ب-۷. در هسته‌های اولویت‌محور، تنها پس از انعقاد قرارداد میان بنیاد ملی و راهبر، امکان پرداخت اعتبار اولیه وجود دارد. مابقی پرداخت‌ها، پس از ارائه صورت‌حساب هزینه کرد اعتبار اولیه از سوی راهبر و تأیید مدیر ارزیابی و معاون آینده‌سازان انجام می‌شود.

ب-۸. در پایان دوره، امتیاز مربوط به هر یک از اعضای هسته جهت استفاده از تسهیلات بنیاد ملی، بر اساس عملکرد و میزان مشارکت آنان در پروژه، با پیشنهاد راهبر و تأیید مدیر اجرایی و ارزیابی و شورای راهبری تا سقف ۱۰۰ درصد تعیین می‌شود. (میزان مطلق این امتیاز در طرح‌های مختلف بنیاد بر اساس شیوه‌نامه‌های مربوطه تعیین می‌شود).

ماده ۱۰: فرایند اجرا

- ۱-۱۰. قائم‌مقام بنیاد ملی، ظرفیت پشتیبانی از هسته‌های مسئله‌محور را در سال تحصیلی تعیین می‌کند.
- ۲-۱۰. بنیادهای نخبگان استانی ضمن مذاکره با صاحبان مسائل و متقاضیان مشارکت در طرح، فهرست مسائل پیشنهادی خود را بر مبنای اولویت‌ها، چالش‌ها و مزیت‌های استان (اعم از اولویت‌محور و تقاضامحور) به معاونت آینده‌سازان اعلام می‌کنند.
- ۳-۱۰. رئیس شورای راهبری، فهرست مسائل تقاضامحور و حوزه‌های مورد حمایت برای پیشنهادهاى اولویت‌محور بنیاد ملی را اعلام می‌کند.
- ۴-۱۰. شورای راهبری، در صورت نیاز، کارگزاران معرفی شده از سوی مدیران ارزیابی و اجرایی طرح را انتخاب و جهت انعقاد قرارداد به بنیاد ملی معرفی می‌کند.
- ۵-۱۰. نامزدان راهبری (بر اساس شرایط مندرج در ماده ۶ شیوه‌نامه)، سوابق علمی، پژوهشی و صنعتی خود را به همراه پیشنهاد (بر اساس شرایط مندرج در ماده ۷ شیوه‌نامه) و درخواست راهبری هسته، در سامانه اطلاعاتی بنیاد ثبت می‌کنند.
- ۶-۱۰. پس از وصول پیشنهادهاى تقاضامحور، شورای راهبری با بهره‌مندی از نظرات داوران تخصصی، مشارکت‌کنندگان مالی و رؤسای بنیادهای استانی حداکثر یک پیشنهاد از هر نامزد راهبری را با توجه به فهرست مسائل، سیاست‌ها، امکانات و سهمیه هر استان (که توسط رئیس شورا به استان‌ها ابلاغ می‌شود)، انتخاب و طی فراخوانی جهت ثبت نام به متقاضیان واجد شرایط اعلام می‌کند.
- ۷-۱۰. دانشجویان و دانش‌آموختگان متقاضی عضویت در هسته، درخواست خود را برای همکاری در پروژه‌های موردنظر ارسال می‌کنند. هر متقاضی می‌تواند حداکثر چهار پروژه را با قید اولویت انتخاب کند.

- ۸-۱۰. بنیادهای نخبگان استانی، صحت اطلاعات بارگذاری شده متقاضیان را بررسی می کنند.
- ۹-۱۰. معاونت آینده سازان، اطلاعات متقاضیان واجد شرایط را برای همکاری در هر پروژه (با ذکر اولویت های وی) به منظور تشکیل هسته، به راهبر اعلام می کند.
- ۱۰-۱۰. راهبر هسته، در بازه زمانی معین، بر اساس سوابق متقاضیان و مصاحبه با ایشان، اعضای منتخب را با رعایت نکات مندرج در ماده ۸ و با ذکر اولویت برای تشکیل هسته، به بنیاد ملی معرفی می کند.
- ۱۱-۱۰. معاونت آینده سازان، براساس اولویت های راهبران و متقاضیان، با تلاش برای تشکیل حداکثری هسته ها، اعضای هسته ها را اعلام می کند.
- تبصره ۱:** در صورتی که در هر مرحله از بررسی ها مشخص شود اطلاعات بارگذاری شده خلاف واقع است متقاضی نه تنها از این آیین نامه بلکه از همه تسهیلات بنیاد محروم و عدم صداقت وی به مراجع ذیربط اعلام می شود و حق پیگیری موضوع به صورت حقوقی نیز برای بنیاد ملی محفوظ خواهد بود. تشخیص مصادیق مربوط به این تبصره، با شورای راهبری است.
- ۱۲-۱۰. بنیاد ملی برای هدایت پروژه تأیید شده، با راهبر و مشارکت کنندگان مالی و در صورت نیاز با کارگزار قرارداد منعقد می کند.
- ۱۳-۱۰. در طول اجرای طرح، راهبران کمیّت و کیفیت فعالیت اعضای هسته خود را به صورت ماهانه با ثبت ضریب عملکرد ایشان در سامانه ذی ربط به بنیاد ارسال می کنند. این ضریب به صورت عددی بین صفر تا ۱/۵، در میزان دریافتی ماهانه هر یک از اعضای هسته اعمال می شود و با تأیید مدیران اجرایی و ارزیابی به آنان پرداخت می شود. سقف میانگین ضرایب ماهانه هسته در جدول ۲ ماده ۹ این شیوه نامه مشخص شده است.
- ۱۴-۱۰. در طول اجرای طرح، راهبران و اعضای هسته ها با حضور در جلسات ارزیابی دوره ای، گزارش عملکرد هسته ذی ربط را به مدیران اجرایی و ارزیابی و داوران تخصصی ارائه می کنند.
- تبصره ۲:** شورای راهبری می تواند بر اساس نتایج ارزیابی و نظر مدیر اجرایی و ارزیابی در صورت عملکرد نامناسب راهبر در مورد ادامه فعالیت هسته تصمیم گیری کند.
- ۱۵-۱۰. پرداخت به راهبر هر سه ماه یکبار، بر اساس تبصره ۲ ماده ۹ و بر اساس میزان رضایت از عملکرد راهبر انجام می شود.
- ۱۶-۱۰. در پایان دوره، امتیاز مربوط به هر یک از اعضای هسته برای استفاده از تسهیلات بنیاد ملی، بر اساس عملکرد و میزان مشارکت آنان در پروژه، بر اساس بند «ب-۷» ماده ۹، با پیشنهاد راهبر و تأیید شورای راهبری تعیین می شود.

ماده ۱۱: نظارت و ارزیابی

- ۱-۱۱. بنیادهای استانی، وظیفه نظارت بر حسن اجرای این شیوه نامه در مؤسسه های استان محل تحصیل اعضای هسته و ارزیابی نتایج آن را بر عهده دارند و لازم است پس از پایان سال تحصیلی ۱۴۰۶-۱۴۰۵، گزارشی از اجرای شیوه نامه در مؤسسه های استان خود را به معاونت آینده سازان ارسال کنند.

۱۱-۲. شورای راهبری، وظیفه نظارت بر حسن اجرای این شیوه‌نامه در بنیادهای استانی و جمع‌بندی نتایج آن بر اساس شاخص‌های زیر، در سطح کشور را بر عهده دارد و لازم است پس از دریافت گزارش‌های بنیادهای استانی، گزارشی از اجرای شیوه‌نامه، به قائم مقام بنیاد ملی ارائه کند. اهم شاخص‌ها به شرح زیر است:

الف. تعداد نامزدان راهبری، دانشجویان و دانش‌آموختگان متقاضی، مسئله‌ها و پیشنهادها در یافتی؛

ب. تعداد کارگزاران همکار طرح؛

ج. تعداد هسته‌های تشکیل شده و تنوع موضوعی آنها؛

د. تعداد اعضای هسته‌ها و تنوع جنسیت، سطح تحصیلات، رشته‌های تحصیلی و مؤسسه‌های محل تحصیل آنان؛

هـ. سرعت و سهولت فرایند شناسایی و اعطای تسهیلات و همچنین میزان رضایت افراد بهره‌مند شده از طرح؛

و. تعداد مشارکت‌کنندگان مالی و میزان حمایت جذب شده از آنها؛

ز. تعداد هسته‌هایی که منجر به تشکیل کسب‌وکار دانش‌بنیان شده‌اند؛

ماده ۱۲: تفسیر مفاد و نظارت

شرح موارد مسکوت و تفسیر مفاد این شیوه‌نامه، بر عهده معاونت آینده‌سازان و تشخیص و تصمیم‌گیری در مواردی که به تشخیص معاونت آینده‌سازان، موارد خاص شناخته می‌شوند، بر عهده قائم مقام بنیاد ملی است.

ماده ۱۳: تصویب و اجرا

این شیوه‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، سیزده ماده و هفده تبصره در تاریخ به تصویب قائم مقام بنیاد ملی نخبگان رسید و جایگزین «شیوه‌نامه حمایت از هسته‌های مسئله‌محور پژوهشی و فناوریانه» (موضوع ابلاغیه شماره ۵/۸۰۹۲۲/د مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۱۵ قائم مقام بنیاد) می‌شود و در سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۶ اجرا می‌شود.

سعيد خدايگان

قائم مقام